Kvinden og Samfundet

Udgivet af Dansk Kvindesamfund.

Nr. 2. | Kontor: Nørregade 33, St. | 12. Januar 1901. | Udgaar hver Lørdag. | 17. Aarg.

Koster 50 Øre + Postpenge Kvartalet. Enkelte Numre 5 Øre. (Nærværende Nr. udgaar i 15,000 Eksempl.)

Folkehøjskolens yderste Forpost i det høje Nord.

(Sluttet.)

Som ved alle ny og vovelige Foretagender manglede det heller ikke her paa Ulykkesprofeter, som gjorde deres bedste for at slukke Begejstringens Flamme. Skolens Indretning vilde umulig blive færdig i rette Tid — her oppe fandtes jo hverken tørre Trævarer eller uddannede Haandværkere og det sikreste af alt: Skolen vilde af Mangel paa Tilslutning fra Egnens Folk kun føre en hensygnende Tilværelse.

Heldigvis var der ingen, der lod sig anfægte af de onde Varsler, og Udfaldet viste, at hvor der er Tro og Begejstring, der findes noget, som gør alle Verdens Ulykkesprofeter til Skamme.

Da Opraabet udstedtes, meldte der sig langt flere Elever, end der var Plads til, og Syd fra kom Haandværkere. der smittedes af de andres Begejstring, og arbejdede med Liv og Lyst, saa at Skolens hele indre Ordning var færdig i Løbet af 6 Uger. Til Skolehus var erhvervet en stor Bondegaard. —

Hvad der særlig for dette Blads Læsere maa vække Interesse for Skolen i Matarengi, er, at den er *Fællesskole*. Lige fra Begyndelsen havde man Mod til at indrette sig herpaa, og det viste sig, at Pigerne ikke var mindst videbegærlige. I Skolens første Aar var der 16 Karle og 17 Piger.

Karlene bor i Skolebygningen, Pigerne sammen med Forstanderens Familie i en lejet Villa i Nærheden. De fleste Timer er Undervisningen fælles, og det synes at gaa udmærket.

Vore Læsere spørger maaske: „hvilke Kundskaber har man vel Trang til og Brug for i disse kolde, tavse Egne?“

Menneskeaanden er i Grunden sig selv lig overalt, og dens Trang hæmmes ikke, hverken af Polarkredse eller Vendekredse. Overalt trænger Mennesket til en højere Oplysning om de stedlige Forhold, der kan gøre det bedre skikket til at fylde dets anviste Plads i Livet, overalt forlanger Menneskeaanden at føle sig — ikke som en isoleret Del af et ukendt hele, som et afhugget Lem paa Menneskehedens Legeme, men som et livopfyldt, virkende Ledemod.

Og hvis vi ikke er fremskredne nok til at føle Solidariteten med den store Menneskehed, forlanger vi dog at være et med vor Stamme, vort Folk.

Det er her, Skolen i Matarengis store Opgave ligger. Den vil vække de slumrende Kræfter, der kan gøre Livet i denne strenge Natur rigere og ædlere og Bonden bedre udrustet til at drage Gavn af disse Egnes særlige Naturforhold, men den agter ikke at vække uklare Længsler, umulige Forhaabninger, der kun er egnede til at drage Folket bort fra dets Hjemstavn. At skabe en oplyst, dygtig Bondestand, som ved at lære Rigssproget kan komme i Forbindelse med Fædrelandet, er dens Maal. —

I Morgentimerne holdes Foredrag i Historie, Geografi og Naturvidenskab. Efter Frokosten kommer de praktiske Øvelser, hvor Fællesundervisningen er ophævet.

Pigerne deles i forskellige Hold.

Størsteparten samles i Væverstuen, som ses paa hosstaaende Billede. Her snurrer Spinderokken, her høres Væverbommens Slag, her tilskæres og sys de forskellige Klædningsstykker. Forstanderinden, Fru de Vylder, som leder dette Kursus, ses i Baggrunden med Maalebaandet om Halsen.

Der væves kun nyttige Sager, alt, fra Haandklæder til Kjoletøjer og Gardiner. En Luksusgenstand ser vi dog paa Billedet til højre. Det er en Kniplepude.

En slig Genstand var aldrig før set i disse Egne; men Pigerne fik saadan en Lyst til at lære at kniple, at Karlene ikke fik Fred, før de havde lavet et Par Kniplepuder og drejet Pindene. Og nu slynges, som vi ser, de mange Traade med Iver.

Imedens er et Hold af Piger beskæftigede i Køkkenet; Skolekøkkenundervisningen er nemlig et vigtigt Led i Skolens Program og et, som ikke gør mindst Lykke. Den drives videnskabeligt, og som praktisk Øvelse maa de unge Piger lave Middagsmaden til den hele Skole. Af Hjertens Lyst kappes de forskellige Hold om at vinde Lavrbær eller i det mindste at undgaa Kammeraternes Kritik. Det Hold, der sætter sveden Mad paa Bordet, dør sikkert ikke i Synden.

Skolekøkkenet er kun obligatorisk for de to Efteraarsmaaneder, men saa yndet blev denne Undervisning, at Pigerne blev ved indtil Skoleaarets Slutning den 15. Maj.

Efter Middagen er der atter Foredrag over forskellige Emner. Sundhedslære er her oppe et meget vigtigt Fag, hvori der ikke er Fællesundervisning. For Pigerne er dertil knyttet et Kursus i Børnepleje og en Smule Opdragelseslære. Dagens sidste Time er helliget Oplæsning, frit Foredrag eller Sang.

Og siden begynder Legene, hvori Lærerne ogsaa deltager.

I Sverrig, især paa Landet, morer det endnu Ungdommen at lege. I Legene nedlægger den megen Fantasi og Opfindelsesevne og ejer tillige i dem et uskyldigt Afløb for ungdommelig overstrømmende Livlighed.

Saaledes gik den lange, endeløse Vinter. Over det alvorlige Arbejde som over Legen laa en foraarsfrisk Begejstring, der gav sig et betegnende Udtryk den Gang, da et rødt Skær i Tusmørket hen imod Sydost varslede om Solens Genkomst til de mørke Egne. Et Brev fortæller, at Ungdomsskaren i dette højtidelige Øjeblik brød ud i en jublende Foraarssang: „Vintern rasat ut bland våra fjällar.“

Og Vinternattens Magt over Sjælene er brudt ved den Gnist, der nu er tændt der oppe. Uvidenhedens og Raahedens Trolde, som elsker Mørket, maa flygte for dens rene Flamme.

Ogsaa i dette Aar er der kommet saa mange Elever, som Skolen paa nogen Maade kan rumme. Allerede nu bygges der et større Skolehus.

Fællesskolen viser de bedste Resultater og den med Foretagendet forenede Landbrugsskole er i god Gang.

Hver Ven af folkelig Oplysning vil sikkert med os sende en Nytaarshilsen til den unge Højskole under Polarkredsen og ønske den fremdeles Vækst og Velsignelse.

M. Anholm.

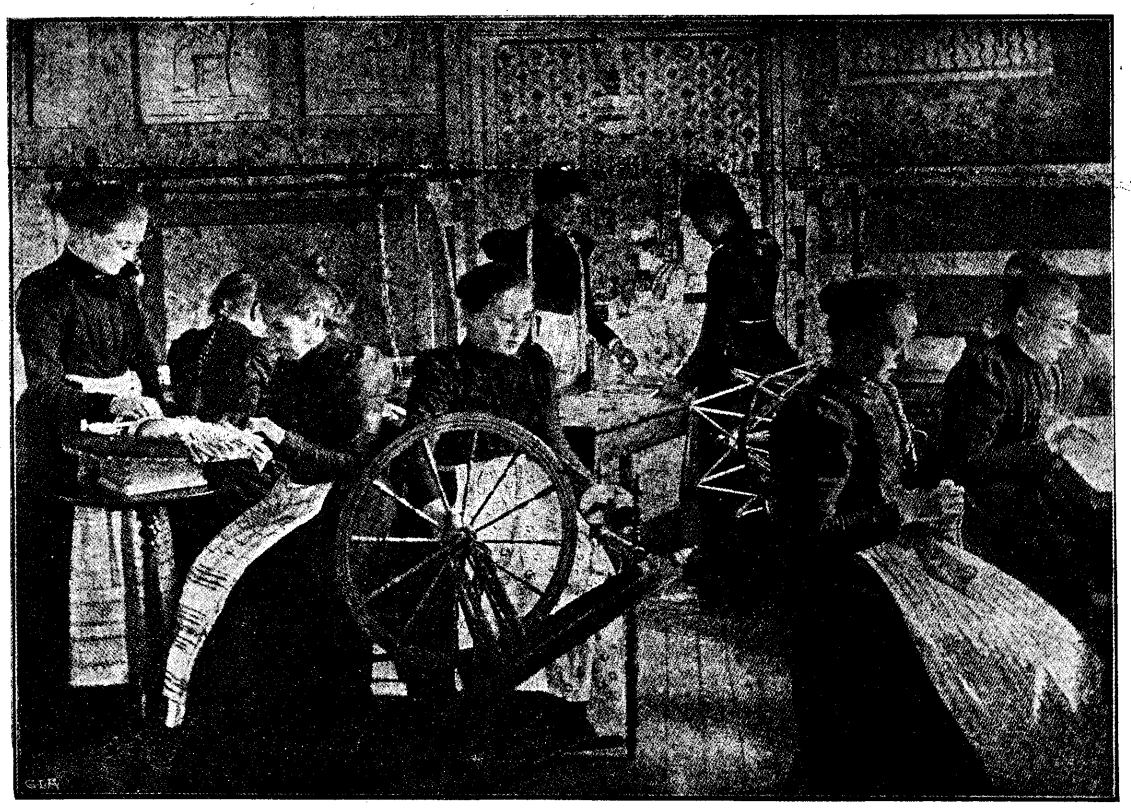

„Moder Jord“.

„Af Jord er du kommen, til Jord skal du blive,“ er de retledende Ord, der staar paa Fodstykket af det sidste kolossale Arbejde af Billedhugger Sinding, hvis Atelier i den Anledning har været besøgt af store Skarer af et kunstforstandigt og kunstelskende Publikum.

Selv om man ikke forstaar at bedømme det imponerende Værk, saa faar man dog ved Beskuelsen deraf umiddelbart en Følelse af dets høje Kunstværd og af, at det ved sin tekniske Fuldkommenhed og sikkert gennemførte Tanke vil blive verdensberømt. Det ikke alene fremkalder den største Beundring hos Beskueren, men det virker ved sin tydelige Tale saa nedtrykkende paa Sindet, at der maa Tid til, før dette kan frigøre sig og Tanke og Følelse genvinde deres sædvanlige Svingkraft og Ligevægt.

Livet har ligesom Naturen en lys og en mørk Side, her er det den mørke Side af dem begge, der er